

استاندارد آموزش شایستگی

ارزیابی خطرات در محیط حریق و حادثه

گروه شغلی

بهداشت و ایمنی

کد ملی آموزش شایستگی

۵	۴	۱	۱	۲	۰	۴	۷	۰	۰	۸	۰	۰	۲	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی		نسخه	

۳۳۵۷-۴۷-۰۴-۰۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب: دفتر طرح و برنامه های درسی
کد ملی شناسایی آموزش شایستگی:

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی:
رامک فرح آبادی معاون دفتر طرح و برنامه های درسی
زیبا یاوری مسئول گروه ایمنی و بهداشت

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شایستگی:
- آتش نشانی پایگاه شماره ۷۱ تهران

فرآیند اصلاح و بازنگری:

-
-

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه ای
کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است.

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران، خیابان آزادی، خیابان خوش شمالی، نبش خیابان نصرت، ساختمان شماره ۲، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور، پلاک ۹۷

تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۷ - ۶۶۹۴۴۱۲۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی: Barnamehdarci@yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	محمد رضا وکیلی	کارشناسی	مدیریت عملیات	معاون عملیات منطقه شش آتش نشانی	۲۹ سال	تلفن ثابت : ۲۲۳۰۵۶۲۳ تلفن همراه : ۰۹۱۲۲۱۹۶۵۷۰ ایمیل : آدرس : بزرگراه رسالت خ کرمان جنوبی - ایستگاه شماره ۷۱ سازمان آتش نشانی تهران
۲	عباس خدنگی زواره	کارشناسی ارشد	HSE	کارشناس ارشد آموزش	۱۸ سال	تلفن ثابت : ۲۲۳۰۵۶۲۳ تلفن همراه : ۰۹۱۲۶۰۱۳۶۲۵ ایمیل : a.khadangi@yahoo.com: آدرس : بزرگراه رسالت خ کرمان جنوبی - ایستگاه شماره ۷۱ سازمان آتش نشانی تهران
۳	حسین مرتضوی نژاد	فوق لیسانس	مهندسی معماری	کارشناس ارشد آموزش	۱۷ سال	تلفن ثابت : ۵۵۵۴۱۶۶۱ تلفن همراه : ۰۹۱۲۳۵۷۳۳۳۷۶ ایمیل : hosseinmortazavinejad@gmail.com آدرس :

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه‌ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی)، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شایستگی :	
ارزیابی خطرات در محیط حریق و حادثه	
شرح استاندارد آموزش شایستگی :	
ارزیابی خطرات در محیط حریق و حادثه شایستگی است که کارهایی از قبیل ارزیابی خطرات بالقوه و احتمالی در محیط، محاسبه شدت و احتمال خطر و مدیریت ریسک را انجام بدهد و با استاندارد شایستگی ارزیابی آبرسانی، پمپ و محاسبات هیدرولیک آتش نشانی درارتباط می باشد.	
ویژگی های کارآموز ورودی:	
حداقل میزان تحصیلات : دیپلم	
حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سالم منطبق با شرایط فیزیکی آتش نشان	
مهارت های پیش نیاز : ندارد	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۲۱ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۷ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۱۴ ساعت
- زمان کارورزی	: ساعت
- زمان پروژه	: ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی : ۲۰٪	
- عملی : ۷۰٪	
- اخلاق حرفه ای : ۱۰٪	
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
فوق دیپلم مرتبط با پنج سال سابقه فعالیت در یکی از سازمانهای آتش نشانی کشور یا لیسانس مرتبط با ۲ سال سابقه فعالیت در سازمانهای آتش نشانی کشور .	

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

تمایز بین حادثه و خطر و ارزیابی خطرات بالقوه احتمالی و محاسبه پیامدهای شدت خطر در محیط حریق حادثه و چگونگی رفع خطرات .

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

RISK ASSESSMENT

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

آتش نشان

آتش نشان صنعتی

سرآتش نشان

سرآتش نشان صنعتی

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع .....

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع .....

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع .....

د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شایستگی

- کارها

ردیف	عناوین
۱	ارزیابی خطرات بالقوه احتمالی در محیط (Hazard & Risk)
۲	محاسبه شدت و احتمال خطر
۳	مدیریت ریسک

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : ارزیابی خطرات بالقوه احتمالی در محیط (Hazard & Risk)
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۵	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
صندلی کارآموز میز مربی صندلی مربی تخته وایت برد ماژیک وایت برد کپسول آتش نشانی جعبه کمک های اولیه کامپیوتر p4 فیلم های آموزشی				دانش :
			۱	- تفاوت بین خطر بالقوه احتمالی
			۰.۵	- اجزاء خطر بالقوه
			۰.۵	- اجزاء خطر احتمالی
			۱	- اولویتهای اولیه در ارزیابی خطر
				مهارت :
		۱		یافتن عوامل خطر بالقوه در محیط
		۱		یافتن عوامل خطر احتمالی در محیط
		۳		عملیات ارزیابی خطر در محیط
				- صرفه جویی در زمان ، انرژی و وقت
				ایمنی و بهداشت :
				- استفاده از تجهیزات حفاظت فردی هنگام کار
				- رعایت بهداشت فردی و محیط کار
				توجهات زیست محیطی :

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۶/۵	۴	۲/۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
صندلی کارآموز				دانش :
میز مربی			۱	- شدت خطر با در نظر گرفتن شدت پیامد و احتمال وقوع
صندلی مربی			۰/۵	- ساختار حادثه
تخته وایت برد			۱	- روش تحلیل ویلیام فاین
ماژیک وایت برد				مهارت :
کپسول آتش نشانی				- یافتن عوامل خطر در محیط
جعبه کمک های اولیه		۲		- تحلیل احتمال خطر در محیط
کامپیوتر P4		۲		نگرش :
فیلم های آموزشی				- صرفه جویی در زمان ، انرژی و وقت
				ایمنی و بهداشت :
				- رعایت بهداشت فردی و محیط کار
				توجهات زیست محیطی :
				-

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : مدیریت ریسک
	جمع	عملی	نظری	
	۶/۵	۵	۱/۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
صندلی کارآموز میز مربی صندلی مربی تخته وایت برد ماژیک وایت برد کپسول آتش نشانی جعبه کمک های اولیه کامپیوتر P4 فیلم های آموزشی				دانش :
			۱	-ارزیابی ریسک حریق
			۰/۵	-روش های ممیزی ایمنی
				مهارت :
		۱		-ممیزی ایمنی
		۲		-تمرین عملیاتی بر اساس اولویتهای ارزیابی ریسک
				نگرش :
	-صرفه جویی در زمان ، انرژی و وقت			
	ایمنی و بهداشت :			
	-استفاده از تجهیزات حفاظت فردی کامل . (FULL P.P.E) -رعایت بهداشت فردی و محیط کار			
توجهات زیست محیطی :				
-				

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	صندلی کارآموزی	چوبی - پلاستیکی	۱۵ عدد	
۲	تخته وایت برد	۱۰۰×۷۰ cm	۱ عدد	
۳	ویدیو پروژکتور	استاندارد	۱ دستگاه	
۴	کامپیوتر	P۴	۱ دستگاه	
۵	کلاه	آتش نشانی - استاندارد	۵ عدد	
۶	اورکت	آتش نشانی - استاندارد	۵ دست	
۷	چکمه	آتش نشانی - استاندارد	۵ جفت	
۸	دستکش	آتش نشانی - استاندارد	۵ جفت	
۹	شلوار	آتش نشانی - استاندارد	۵ دست	
۱۰	ماسک	آتش نشانی - استاندارد	۵ دستگاه	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	ماژیک	وایت برد	۳	
۲	مواد شوینده	مایع دست	به مقدار لازم	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	انواع فن	آتش نشانی- استاندارد	یک ست	
۲	موتور برق	استاندارد	۱ دستگاه	
۳	انواع اتصالات فن	آتش نشانی- استاندارد	یک ست	

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
۱	www.۱۲۵.ir
۲	www.nfpa.org